

BUITENSPELEN
IS
VET COOL

Het recht om te
spelen

Concept Notitie Speelruimte
2013-2017 d.d. 1 mei 2013

INHOUDSOPGAVE

Tabel

Waarde van buitenspelen voor het kind	pagina 3
Voorwoord	pagina 4
Hoofdstuk 1 Het huidige beleid	pagina 5
Hoofdstuk 2 Andere aanpak	pagina 6
2.1. Uitgangspunten	pagina 6,7,8
2.2. Zijn er al stappen gezet?	pagina 9
Hoofdstuk 3 De ontwikkelingen	pagina 10
3.1. Het regeerakkoord "Bruggen slaan"	pagina 10
3.2. Vrijtijdsbesteding	pagina 10
3.3. Overgewicht	pagina 10
3.4. Ontgroening	pagina 10
3.5. De kanteling	pagina 10
Hoofdstuk 4 De doelgroep	pagina 11
Hoofdstuk 5 Aanbod speelterreinen	pagina 12,13,14
Hoofdstuk 6 Juridisch kader	pagina 15
6.1. Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen	pagina 15
6.1.1. Wat doen wij om ongevallen te voorkomen?	pagina 15
6.1.2. Conclusie ongevallen Stichting Consument en Veiligheid	pagina 15
6.2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht(Wabo)	pagina 16
Hoofdstuk 7 De landelijke richtlijnen	pagina 17
7.1. Richtlijn 1	pagina 17
7.1.1. Conclusie	pagina 17
7.2. Richtlijn 2	pagina 18
7.2.1. Conclusie	pagina 18
7.3. Richtlijn 3	pagina 18
Hoofdstuk 8 Financiën	pagina 19
8.1. Begroting	pagina 19
8.2. Afschrijvingstermijn	pagina 20
Hoofdstuk 9	
Tot slot	pagina 21
Bijlage 1	
Literatuurstudie TNO.	
Bijlage 2	
Evaluatie notitie Speelruimte 2008 - 2012.	
Bijlage 3	
Nadere uitwerking 2 landelijke richtlijnen.	
Bijlage 4	
Plattegronden van de kernen.	
Bijlage 5	
Lijst speelterreinen, speeltoestellen en kostenraming.	
Bijlage 6	
Kostenraming vervanging afgeschreven toestellen periode 2013 - 2017.	

Onderzoek naar de gezondheidswaarde, de sociale en de economische waarde van buitenspelen voor het kind.

Tabel 1: Waarde van buitenspelen voor het kind (2-18 jaar)

	Direct bewijs	Indirect bewijs
<i>Gezondheidsaspecten</i>		
Lichamelijke activiteit	+ +	
Overgewicht		+ +
Preventie chronische aandoeningen		+ +
<i>Ontwikkelingsaspecten en sociale waarde</i>		
Sociale vaardigheden	+ +	
Motorische vaardigheden	+ +	
Cognitieve ontwikkeling	+ +	
Leerprestaties/concentratie	+ +	

+ + positief verband op basis van één of meer wetenschappelijke overzichtstudie(s); ± wisselende bevindingen in één of meer wetenschappelijke studie(s)

VRIES S de, VEENENDAAL W van. *Belang van buitenspelen; literatuurstudie naar de gezondheidswaarde, de sociale en de economische waarde. Lichamelijke opvoeding 2012; 100 (4): 37-39.*

Samen met 6 bedrijven uit de Branchevereniging Spelen bracht TNO de gezondheidswaarde, de sociale en de economische waarde van buitenspelen in kaart door middel van een literatuurstudie. Bovenstaande tabel komt uit deze literatuurstudie. De volledige literatuurstudie is als bijlage 1 bijgevoegd.

TNO is een onafhankelijke innovatie-organisatie. Zij verbinden mensen en kennis om innovaties te creëren die concurrentiekracht & welzijn duurzaam versterken.

VOORWOORD

Dit is de notitie Speelruimte 2013 tot en met 2017. Zoals blijkt uit de tabel op pagina 3 is buitenspelen belangrijk. Actief bezig zijn in de buitenlucht is goed voor kinderen. Het is één van de belangrijkste vormen van bewegen. Van nature vindt een kind het ook heel leuk om te spelen en te bewegen. Buitenspelen bevordert de gezondheid, draagt bij aan de motorische, cognitieve, creatieve en sociale ontwikkeling van kinderen. Het houdt kinderen gezond en voorkomt overgewicht.

Het is belangrijk voor alle kinderen voldoende speelruimte te creëren. Ook voor kinderen met een beperking. In het coalitieprogramma 2010 - 2014 is als actiepunten opgenomen om bij renovatie of aanleg van speelvoorzieningen in principe ook een speeltoestel te plaatsen, dat toegankelijk is voor kinderen met een lichamelijke handicap of beperking.

Het huidige speelruimtebeleid is vastgesteld in de notitie Speelruimte 2002. In deze notitie is extra aandacht gevraagd voor het realiseren van (speel)voorzieningen voor de leeftijdscategorie 12 jaar en ouder. In de periode 2002 tot en met 2006 is ingezet op het verbeteren van het aanbod in variatie van (speel)voorzieningen voor deze jongeren.

Op 3 april 2008 is door de gemeenteraad de notitie Speelruimte 2008 - 2012 vastgesteld. Het betrof een actualisering van de notitie Speelruimte 2002. Door de bezuinigingen op speelruimte in voorgaande jaren is er in de periode tot en met 2008 weinig tot geen aandacht geschonken aan het verbeteren van de speelterreinen voor de leeftijdscategorie 0 - 6 jaar en 6 - 12 jaar. Voor het opknappen van speelterreinen in de kern Tholen werd vanaf 2009 extra geld beschikbaar gesteld. Dit bedrag is vanaf 2011 van de begroting gehaald. In bijlage 2 treft u de evaluatie aan van de notitie Speelruimte 2008 - 2012.

De conclusie is dat:

1. Het aantal speelterreinen in de gemeente Tholen is toegenomen;
2. Het budget vanaf 2000 nauwelijks is gestegen.

Daarnaast zijn er nog andere belangrijke ontwikkelingen, namelijk de veranderde belangstelling van kinderen, de ontgroening, het toenemende aantal kinderen met overgewicht, het regeerakkoord "Bruggen slaan" en de kanteling van de maatschappij. "De kanteling" staat symbool voor de participatie en zelfredzaamheid van de burger maar ook voor de terugtrekkende overheid.

Het beperkte budget voor speelvoorzieningen en de hierboven geschetste ontwikkelingen vragen om een andere aanpak. Hier moeten we mee aan de slag.

HOOFDSTUK 1

1. HET HUIDIGE BELEID

Het huidige beleid is vastgesteld in de notitie Speelruimte 2002. In dit beleid gaan we uit van 3 leeftijdscategorieën:

- a. 0 tot en met 5 jaar (jonge kinderen);
- b. 6 tot en met 11 jaar (schoolkinderen);
- c. 12 jaar en ouder (jongeren).

Invulling speelvoorziening

Voor de invulling van een speelvoorziening streven we naar veel variatie in de inrichting, veel afwisseling in het spelaanbod, veiligheid, goede bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Geïntegreerde speelterreinen

De afgelopen jaren hebben we vaak geïntegreerde ofwel gecombineerde speelterreinen aangelegd. Ook van bestaande speelterreinen hebben we geïntegreerde speelterreinen gemaakt. Een geïntegreerd - ofwel gecombineerd speelterrein is een speelterrein voor verschillende leeftijdscategorieën. Een dergelijk speelterrein voldoet langer aan de behoefte van kinderen in een wijk en bespaart kosten.

De 3% norm

Bij nieuwe bestemmingsplannen gaan we uit van de 3% norm. Deze norm is 300 vierkante meter per hectare verkoopbare grond. Het wil zeggen dat wij van iedere hectare verkoopbare grond 3% inrichten als speelvoorziening of als groenvoorziening.

Bij het bepalen van de plaats van de speelvoorziening is rekening gehouden met de afstand die kinderen kunnen overbruggen.

Gecombineerd speelterrein dorpsbos Oud-Vossemeer

HOOFDSTUK 2

2. ANDERE AANPAK

De ontgroening, de social media (alle internettoepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen), het gamen (spelcomputers, Nintendo, Playstation en dergelijke), het toenemende aantal kinderen met overgewicht, de kanteling, het onderdeel sport op pagina 25 van het regeerakkoord "Bruggen slaan" en de beperkte financiële middelen vragen om een andere aanpak.

2.1. Uitgangspunten

Het doel voor de jaren 2013 tot en met 2017 is:

HET ONTWIKKELEN VAN EEN NIEUWE, CREATIEVE AANPAK VAN DE SPEELPLEKKEN.

De belangrijkste uitgangspunten hierbij zijn:

Het ontmoeten

Plaatsen waar kinderen spelen hebben een aantrekkingskracht op andere kinderen. Voor kinderen is de aanwezigheid van andere kinderen reden nummer één om ergens te spelen.

Maar niet alleen voor kinderen heeft een speelplek een sociale functie ook voor de ouders bijvoorbeeld om contact te leggen en even bij te praten.

Concentreren

In iedere kern ten minste 1 plek waar kinderen van alle leeftijden met elkaar kunnen spelen. Deze plek moet een centrale ligging hebben.

Kinderen van verschillende leeftijden kunnen goed samen spelen op één plek als er maar voldoende ruimte is. Op een dergelijke plek is altijd wel iemand om mee te spelen.

Niet ieder kind is even ver in zijn of haar ontwikkeling. Een plek voor alle leeftijdscategorieën kan voldoende variatie in spel aanbieden en heeft daardoor een grotere aantrekkingskracht.

Gebruik maken van natuurlijke elementen

Kinderen spelen niet alleen op plaatsen die voor hen zijn ingericht. Kinderen spelen overal. Elke straat, wijk bevat ingrediënten om kinderen in beweging te krijgen. We maken gebruik van de natuurlijke elementen in de omgeving. Belangrijk hierbij is:

1. de fantasie van het kind;
2. de relatie kind/natuur herstellen;
3. de woonomgeving aantrekkelijker maken.

De kwaliteit van de locatie

Bij nieuwe plannen vormt de kwaliteit van de omgeving zelf het uitgangspunt voor de inrichting. Op deze manier wordt elke plek waar kan worden gespeeld maatwerk in de omgeving.

Terughoudend met het plaatsen van speeltoestellen

Minder speeltoestellen plaatsen en vaker overgaan tot speelaanleidingen.

Een speelaanleiding is iets in de inrichting van de openbare ruimte die kinderen uitlokt om te spelen. Dit kan een muurtje zijn, struiken, heuveltjes, trappen of andere hoogteverschillen. Kinderen verzinnen daarbij zelf het spel en de regels. Dit kan voor ieder kind anders zijn.

De speeltoestellen die wij plaatsen moeten gericht zijn op gebruik door meerdere kinderen met veel variatie in spelmogelijkheden.

Meer bewegen

In het regeerakkoord "Bruggen slaan" is opgenomen dat het belangrijk is dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in hun eigen omgeving.

De gemeente Tholen heeft in iedere kern minimaal 1 trapveld. De ervaring leert, dat activiteiten die het jeugd- en jongerenwerk organiseert, de jeugd aanspreekt. Een voorbeeld van deze activiteiten is Lets' Move Around. Ook burgers organiseren sport- en bewegingsactiviteiten op de trapvelden. Wij kunnen hierbij ondersteunen.

Het uitbreiden van georganiseerde activiteiten op de trapvelden zorgt er voor, dat de jeugd elkaar leert kennen. Daarnaast maken zij kennis met de verschillende spelmogelijkheden.

Lets move around trapveld Scherpenisse

Stimuleren van participatie

"De kanteling" staat symbool voor de participatie en zelfredzaamheid van de burger en voor de terugtrekkende overheid.

In Tholen is op verzoek van Stichting S.T.A.D een schaatsbaan gerealiseerd op de Oesterputten in Tholen. De schaatsbaan is voor rekening van Stichting S.T.A.D. aangelegd. Stichting S.T.A.D. draagt ook de volledige verantwoording. Wij hebben Stichting S.T.A.D. bij hun werkzaamheden ondersteund.

Speeltuin "Vrij en Blij" in Sint-Annaland vervult een belangrijke rol voor de regio. Kinderen in de leeftijd van 3 tot en met 12 jaar kunnen hier spelen. Deze speeltuin wordt draaiende gehouden door betrokken vrijwilligers.

Ingang Speeltuin Vrij en Blij Sint-Annaland

In Sint-Maartensdijk organiseren vrijwilligers ieder jaar het Timmerdorp. Kinderen kunnen 2 dagen lang hutten bouwen. Hiervoor is de werkgroep Timmerdorp opgezet. De werkgroep wordt ondersteund door sponsors, clubs en organisaties uit Sint-Maartensdijk zoals de dorpsafel, het evenementen Comité Smalstad, de zondagsschool van de Maartenskerk en het Leger des Heils.

Timmerdorp St. Maartensdijk

Het is belangrijk dergelijke initiatieven te stimuleren en waar mogelijk te ondersteunen.

Inwoners actief betrekken bij de besluitvorming

Snippergroen willen we voorkomen. Dit is in de groenvisie opgenomen. We willen vaker overgaan tot het aanleggen van grote stukken groen zoals onder andere grasvelden. Een dergelijke groenvoorziening moet de basis vormen voor het spelen. De mogelijkheid bestaat hier speeltoestellen te plaatsen of speelaanleidingen aan te brengen.

Voordat we dit gaan doen gaan we samen met de inwoners van de nieuwe wijk en indien nodig de inwoners van een aangrenzende wijk, het jeugd- en jongerenwerk en de jongerenraad Tholen (JOTH) kritisch kijken naar de bestaande speelterreinen in deze wijken.

We nemen de kinderen mee. Zij laten ons zien waar ze spelen, langs lopen. Hierbij stellen wij de volgende vragen:

- a. Is er een nieuwe speelplek nodig?
- b. Zo ja, waar moet die speelplek dan komen en hoe moet die speelplek worden ingericht?
- c. Is het voldoende een bestaande speelplek te verbeteren?
- d. Zo ja wat moeten we dan verbeteren?
- e. Is het mogelijk de natuurlijke elementen in de omgeving aantrekkelijker te maken?

Het bieden van goede speelruimte binnen de huidige financiële kaders

Het is op dit moment niet mogelijk de kosten van de nieuwe werkwijze inzichtelijk te maken.

Er moet eerst een onderzoek plaatsvinden. Het plan is om per kern de speelplekken te bekijken en wel op tijden dat kinderen veel buitenspelen.

Ook andere plekken waar kinderen spelen willen we inzichtelijk maken. Het gaat hierbij om openbaar toegankelijke pleinen, parken, grasvelden en dergelijke.

Wanneer dit inzichtelijk is gemaakt geven we per kern een advies. Hierbij houden we rekening met bovengenoemde uitgangspunten en de nadrukkelijke wens om binnen de huidige financiële kaders goede speelruimte te bieden. Door de beleidsmedewerker spelen in een vroeg stadium bij de planontwikkeling te betrekken moet dit mogelijk zijn. Soms zit het in hele kleine dingen bijvoorbeeld het aanleggen van brede stoepen en het aanbrengen van bespeelbare tegels in de bestrating.

2.2. Zijn er al stappen gezet?

Concentreren

In het Masterplan Tholen, thema binnenstad is aandacht gevraagd voor het plaatsen van speeltoestellen voor verschillende leeftijdscategorieën op één locatie. In het Masterplan Tholen, thema sport en onderwijs is een voorzichtige stap gezet om de mogelijkheden te bekijken voor het aanleggen van een centrale speelvoorziening bij het zwembad in Tholen.

Landelijke richtlijn

Wij wijken af van de landelijke richtlijn voor het bepalen van de afstand, die kinderen vanaf hun woning tot aan de speelplek kunnen overbruggen. Tholen is een plattelandsgemeente en kent weinig verkeersbarrières. Daarnaast is onze mening, dat kleine kinderen onder begeleiding van volwassenen een speelplek bezoeken.

Platform Speelruimtebeleid

Op het gebied van spelen is een samenwerking tot stand gekomen tussen beleidsmedewerkers spelen van de volgende gemeenten:

1. Roosendaal;
2. Steenbergen;
3. Reimerswaal;
4. Bergen op Zoom;
5. Tholen.

Deze gemeenten vormen het platform Speelruimtebeleid. Zij werken samen om elkaar te kunnen versterken.

Voorbeelden van deze samenwerking

- a. Vanuit de gemeente Roosendaal is er contact met een medewerkster van het Programma Regeldruk van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In dit programma gaan ze kijken of binnen bestemmingsplannen de regeldruk niet verder omlaag kan. De mening van de samenwerkende gemeenten is, dat de veiligheidseisen t.a.v. de inrichting van de speelplekken in sommige gevallen te streng zijn. Op verzoek van deze gemeenten kijkt de medewerkster van het Programma Regeldruk of de regeldruk verminderd kan worden.
- b. Er vindt een onderzoek plaats naar natuurlijke speelplekken. De kosten en het onderhoud van de aanleg van een natuurlijke speelplek willen de samenwerkende gemeenten inzichtelijk maken.
- c. Diverse gemeenten hebben aangegeven de mogelijkheid te willen bekijken om op termijn de aankoop van speeltoestellen gezamenlijk aan te besteden.
- d. De techniek staat niet stil. Zo heeft een speeltoestellenleverancier een interactieve voetbalmuur ontwikkeld en is er een DJ-tafel voor de openbare ruimte op de markt. Is dit het nieuwe spelen? De leden van het platform Speelruimtebeleid zoeken naar een antwoord op deze vraag.

HOOFDSTUK 3

3. DE ONTWIKKELINGEN

3.1 Het regeerakkoord "Bruggen slaan"

In het regeerakkoord is opgenomen, dat sport mensen bij elkaar brengt en het van groot maatschappelijk belang is. Kinderen verwerven sociale vaardigheden. Voldoende en veilig sporten houdt jonge en oude mensen fitter en gezonder. De wens is dat meer mensen kunnen sporten en **bewegen** in hun eigen omgeving. Er zijn tal van mogelijkheden om de openbare ruimte beter te benutten en kinderen in beweging te krijgen.

Samen met gemeenten wil het kabinet Rutte II bevorderen dat er bij de aanleg van nieuwe wijken voldoende ruimte is voor sport en bewegen.

3.2 Vrijtijdsbesteding

Kinderen spelen steeds minder vaak buiten. Door de opkomst van social media, spelcomputers en dergelijke is de vrijetijdsbesteding van kinderen veranderd.

3.3. Overgewicht

Het VU medisch centrum (VUmc) is een academisch ziekenhuis in Amsterdam. Uit een studie in zeven Europese landen blijkt, dat bijna een kwart van de Nederlandse kinderen te dik zijn. Van de Nederlandse kinderen tussen de 10 en 12 jaar oud heeft 22% overgewicht. Ongeveer 6% van de kinderen heeft zelfs extreem overgewicht.

In de rapportage van de Regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2012 staat informatie over de gezondheid van de Thoolse inwoners. Kinderen van bijna vier jaar hebben in de gemeente Tholen meer overgewicht dan kinderen in andere plaatsen in Zeeland (13% versus 9%).

3.4. Ontgroening

In de brochure "Onderwijs Ons Goed" uitgevoerd in opdracht van het Platform Primair Onderwijs Zeeland is de verwachting, dat in de kernen Sint-Annaland, Stavenisse, Sint-Maartensdijk, Poortvliet, Scherpenisse en Sint Philipsland een daling van het aantal kinderen van meer dan 10% tussen de jaren 2009 en 2020 zal plaatsvinden. In Oud-Vossemeer en Tholen wordt in voornoemde jaren een stabilisatie van het aantal kinderen verwacht.

3.5. De kanteling

Er is sprake van een terugtrekkende overheid. De burger is zelf verantwoordelijk voor zijn leven en welzijn. Iedereen doet actief mee in de maatschappij. Ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor hun kinderen.

Willen kinderen spelen en kunnen zij de afstand naar de speeltuin niet zonder hulp van volwassenen bereiken dan is het de taak van de ouders/verzorgers de kinderen naar de speeltuin te brengen. Hierin ligt ook een uitdaging voor de ouders/verzorgers om dit gezamenlijk op te pakken. Dit zal de betrokkenheid met elkaar en met de omgeving bevorderen.

HOOFDSTUK 4

4. DE DOELGROEP

Kinderen zijn belangrijk. Zij tellen mee. Ruim 25% van de inwoners van de gemeente Tholen zijn 18 jaar of jonger.

Leeftijdsopbouw 01 september 2012	
0 t/m 18 jaar	6568
ouder dan 18 jaar	19005
Totaal:	25573

Iedere leeftijd brengt andere interesses met zich mee. In het huidige speelruimtebeleid wordt uitgegaan van 3 leeftijdscategorieën.

Dit zijn:

1. de leeftijdscategorie 0 t/m 5 jaar;
2. de leeftijdscategorie 6 t/m 11 jaar;
3. de leeftijdscategorie 12 t/m 18 jaar.

In onderstaande tabel treft u aan hoeveel kinderen in welke leeftijdscategorie in een bepaalde kern wonen. Het zijn de kinderen die binnen de bebouwde kom wonen.

Centrum	0 t/m 5 jaar	6 t/m 11 jaar	12 t/m 18 jaar
Anna Jacobapolder	9	11	17
Oud-Vossemeer	206	229	227
Poortvliet	92	97	97
Scherpenisse	162	157	186
Sint Philipsland	180	163	227
Sint-Annaland	247	270	340
Sint-Maartensdijk	211	227	276
Stavenisse	143	126	146
Tholen	518	596	753
Totaal:	1768	1876	2269

HOOFDSTUK 5

5. AANBOD SPEELTERREINEN

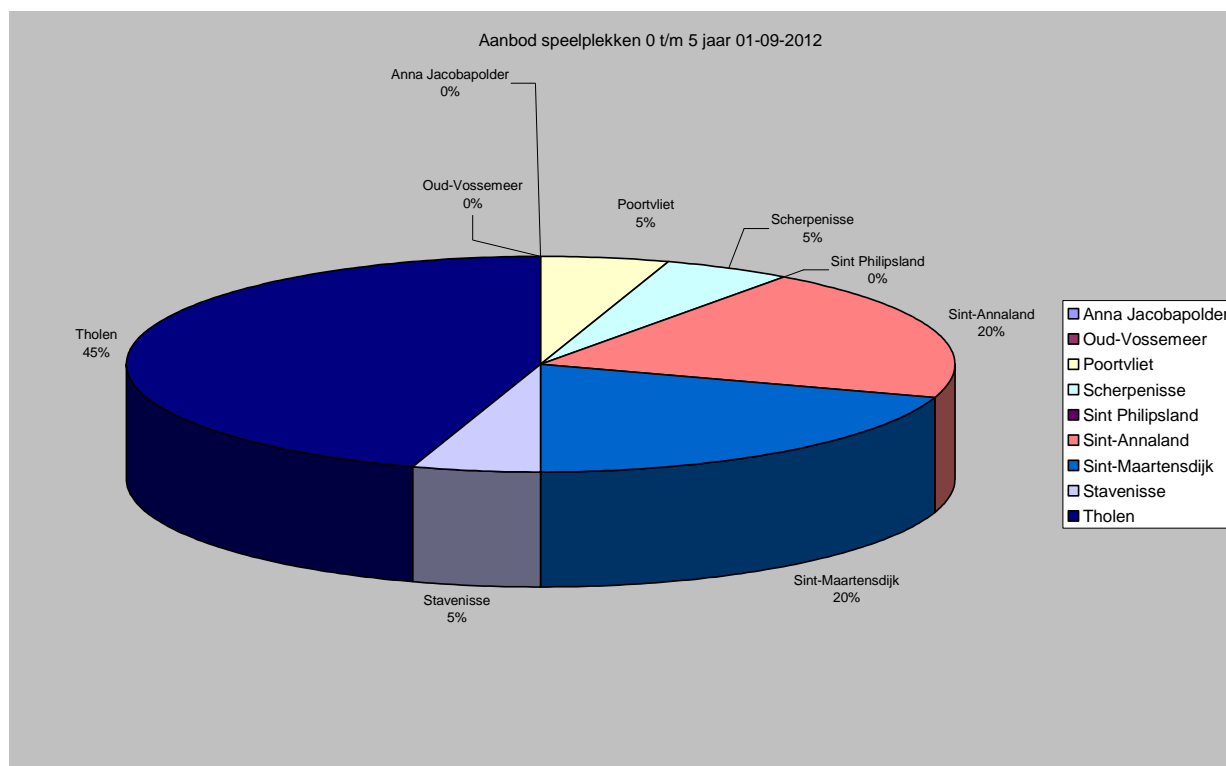
Hoe ziet nu het huidige aanbod van openbare speelterreinen er uit?

Dit kunt u in de onderstaande tabel aflezen. In dit overzicht is het speelterrein in buurtschap De Sluis niet meegenomen.

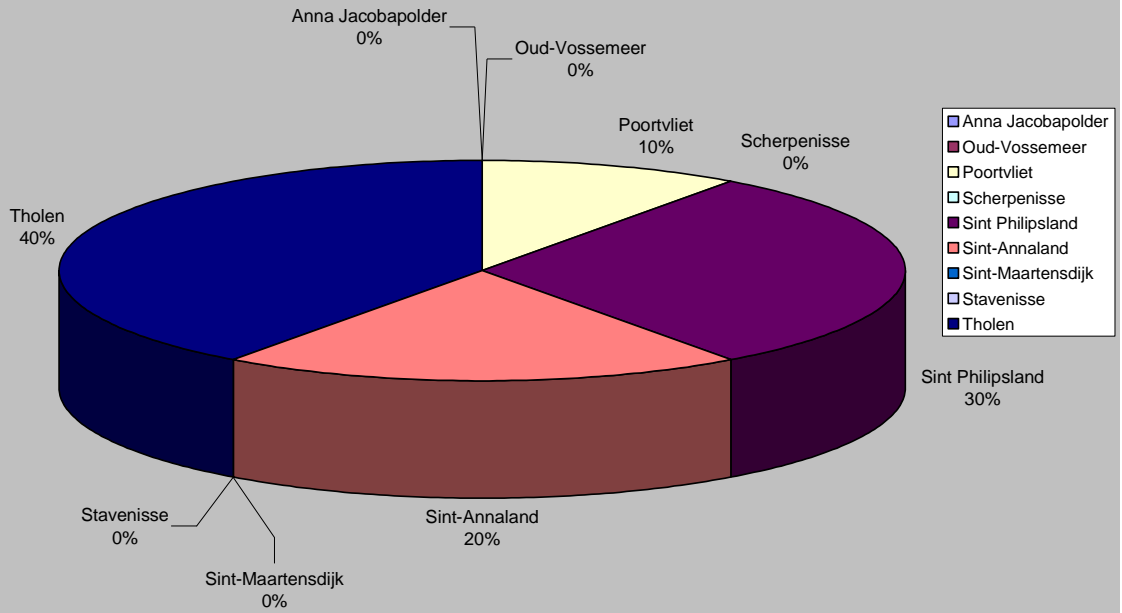
Aanbod speelplekken per 1 september 2012				
Centrum	0 t/m 5 jaar	6 t/m 11 jaar	12 t/m 18 jaar	0 t/m 11 jaar
Anna Jacobapolder	0	0	1	1
Oud-Vossemeer	0	0	1	3
Poortvliet	1	1	1	1
Scherpenisse	1	0	2	2
Sint Philipsland	0	3	3	0
Sint-Annaland	4	2	2	1
Sint-Maartensdijk	4	0	2	3
Stavenisse	1	0	1	1
Tholen	9	4	6	2
Totaal:	20	10	19	14

Vanaf 2002 leggen wij vaker gecombineerde speelterreinen aan. Gecombineerde - ofwel geïntegreerde speelterreinen zijn speelterreinen voor verschillende leeftijdscategorieën. In de praktijk komt het er op neer, dat de afgelopen jaren meer speelvoorzieningen zijn aangelegd of gerenoveerd voor de leeftijdscategorie 0 tot en met 11 jaar.

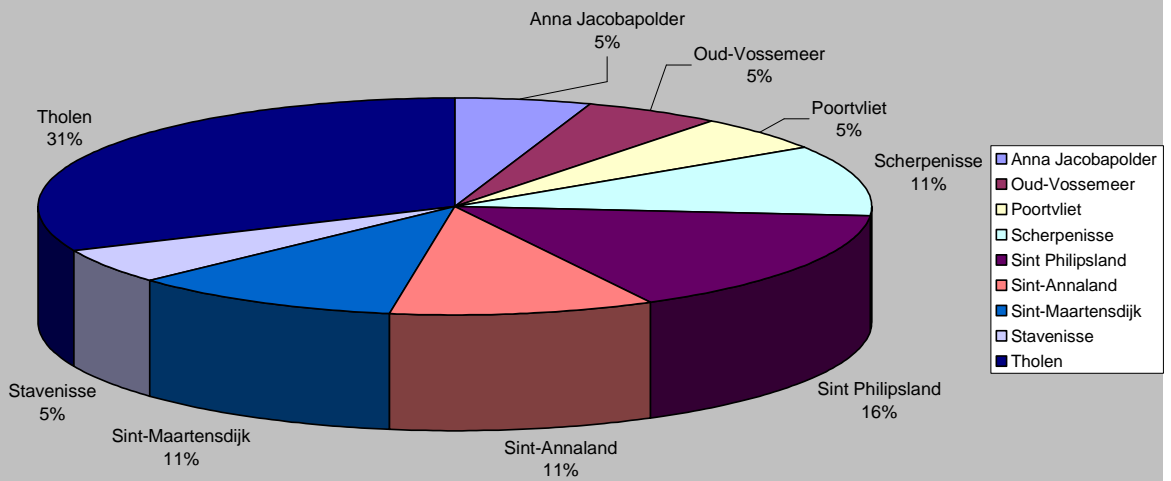
In onderstaande taartdiagrammen is in percentages de verdeling van het aantal speelterreinen per leeftijdscategorie in de gemeente Tholen weergegeven.

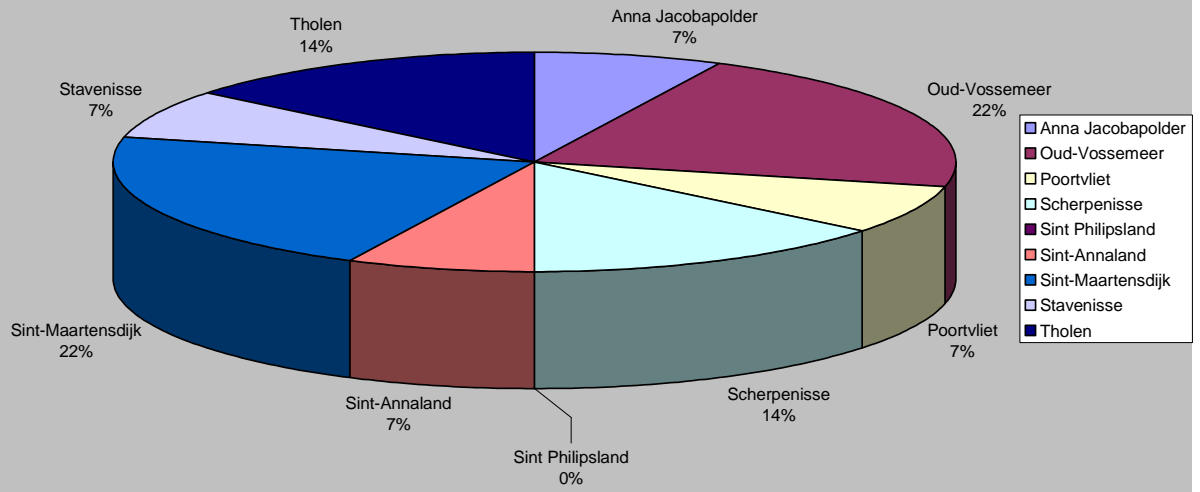
Aanbod speelplekken 6 t/m 11 jaar 01-09-2012

Aanbod speelplekken 12 t/m 18 jaar 01-09-2012

Aanbod speelplekken 0 t/m 11 jaar 01-09-2012

HOOFDSTUK 6

6. JURIDISCH KADER

6.1. Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen

In het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen wordt de veiligheid van speeltoestellen, de ondergronden van speeltoestellen en de omgeving geregeld. De controlerende instantie is de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA).

De beheerder van een speeltoestel is verantwoordelijk voor het speeltoestel.

In de gemeente Tholen bevinden zich speeltoestellen, die niet in eigendom zijn van de gemeente Tholen maar wel staan op grond in eigendom van de gemeente Tholen. Bij vaststelling van de notitie Speelruimte 2008 - 2012 is door de gemeenteraad gevraagd dit onderwerp nader te onderzoeken. Het is behandeld in de collegevergadering van 27 maart 2012.

In principe is de eigenaar/bezitter van een opstal verantwoordelijk voor schade die het opstal veroorzaakt. Staat het speeltoestel(opstal) op grond in eigendom van de gemeente Tholen dan is de gemeente door natrekking¹ eigenaar geworden van het speeltoestel. De wet zegt echter ook dat de eigenaar/bezitter niet aansprakelijk is op het moment dat iemand anders de speeltoestellen beheert in het kader van de uitoefening van zijn bedrijf. In dat geval is de beheerder van het speeltoestel verantwoordelijk.

Op de gemeente rust echter in zijn algemeenheid een zorgplicht. Wanneer wij weten dat speeltoestellen gebrekkig zijn dan rust op ons de plicht om de eigenaar/beheerder van het speeltoestel te wijzen op het gebrek en op de noodzaak het speeltoestel te repareren. Doet de gemeente dit niet dan kan worden gesteld dat de gemeente door het schenden van deze zorgplicht een onrechtmatige daad pleegt. De gemeente kan dan aansprakelijk worden gesteld voor de veroorzaakte schade.

6.1.1. Wat doen wij om ongevallen te voorkomen?

Door het gemeentebedrijf vindt een regelmatige controle van de speeltoestellen plaats. Daarnaast inspecteert jaarlijks een extern bureau in opdracht van de gemeente Tholen alle speeltoestellen bij de openbare speelterreinen, diverse peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de 3 speeltuinverenigingen.

Het inspectierapport van het externe bureau wordt ieder jaar naar de scholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de speeltuinverenigingen gestuurd. In de begeleidende brief wordt het belang van veilige speeltoestellen benadrukt.

Vanaf 2012:

1. plaatsen de diverse instanties (peuterspeelzaal, school, speeltuinvereniging) de veiligheid van speeltoestellen jaarlijks op de agenda van het bestuurlijk c.q. ambtelijk overleg;
2. geeft het college van burgemeester en wethouders in de begeleidende brief de feitelijke juridische (eigendom-)situatie weer en de bevoegdheden, die dat voor de gemeente met zich meebrengt.

6.1.2. Conclusie ongevallen Stichting Consument en Veiligheid

In 2008 concludeerde Stichting Consument en Veiligheid, dat ongevallen met speeltoestellen hoofdzakelijk voortkomen uit het gedrag van kinderen en weinig te maken hebben met de veiligheid van de toestellen. Zo zijn alle speeltoestellen in Nederland bij aanschaf gecertificeerd. In het Warenwetbesluit Attractie en Speeltoestellen (WAS) staat dat ondernemers een zorgplicht hebben ten aanzien van de veiligheid van speeltoestellen en het Burgerlijk Wetboek regelt de aansprakelijkheid bij ongelukken door nalatig onderhoud. Daarnaast laten veel ondernemers jaarlijks vrijwillig een keuring uitvoeren om eventuele negatieve publiciteit te voorkomen.

¹ Natrekking houdt kortgezegd in dat wanneer een, in dit geval speeltoestel, aard en nagelvast met de grond is verbonden, degene die eigenaar is van de grond, automatisch ook eigenaar is van het speeltoestel.

6.2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

In de Wabo is geregeld voor welke speeltoestellen wel of geen omgevingsvergunning is vereist.

Volgens Hoofdstuk III artikel 3 lid 4 van de bijlage II behorende bij artikel 2.3 en 2.7 van het Besluit omgevingsrecht is geen omgevingsvergunning vereist voor een sport- of speeltoestel anders dan voor uitsluitend particulier gebruik, mits wordt voldaan aan de voorschriften in het bestemmingsplan en de volgende eisen:

- a. niet hoger dan 4 meter, en
- b. uitsluitend functionerend met behulp van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens.

Voor alle overige speeltoestellen die niet voldoen aan deze eisen is een omgevingsvergunning vereist.

HOOFDSTUK 7

7. DE LANDELIJKE RICHTLIJNEN

De Nuso (Nederlandse Unie van Speeltuin Organisaties) is een landelijk opererende organisatie en kenniscentrum voor speeltuinwerk en jeugdrecreatie. De NUSO heeft in samenwerking met Jantje Beton en andere organisaties diverse landelijke richtlijnen ontwikkeld. Veel gemeenten maken gebruik van deze richtlijnen. Zij vormen het uitgangspunt voor hun beleid. De mogelijkheid bestaat van deze landelijke richtlijnen af te wijken. Het is geen wetgeving.

De nadere uitwerking van de richtlijn t.a.v. de afstand, die kinderen kunnen overbruggen en de richtlijn t.a.v. het aantal kinderen per speelvoorziening treft u aan als bijlage 3.

7.1. Richtlijn 1

De richtlijn t.a.v. de afstand, die kinderen kunnen overbruggen

In onderstaande tabel staat de landelijke richtlijn van de Nuso, de Leidse Norm en de Thoolse norm t.a.v. de afstand die kinderen vanaf hun woning tot aan de speelplek kunnen overbruggen. De gemeente Tholen hanteert een grotere afstand. Tholen is een plattelandsgemeente en kent weinig verkeersbarrières.

Leeftijdscategorie	Nuso norm	Leidse norm	Thoolse norm
0 t/m 5 jaar	100 meter	150 meter	150 meter
6 t/m 11 jaar	300-400 meter	400 meter	500 meter
12+	800-1000 meter	1000 meter	1000 meter

Voldoen wij aan deze richtlijn?

Om dit in beeld te brengen is op de plattegrond van de kern per speelplek een cirkel getrokken van 150 meter, 500 meter of 1000 meter afhankelijk van de inrichting van de speelplek. Daarna is gekeken naar de kinderen die binnen deze cirkel wonen. De plattegronden van de kernen treft u als bijlage 4 aan.

7.1.1. Conclusie

In de kern Anna Jacobapolder kunnen alle kinderen binnen de gestelde norm naar een speelterrein. In Sint Philipsland kunnen het minst aantal kinderen binnen de gestelde norm naar een speelterrein. Dit percentage bedraagt 67,5%.

Voor ruim 81% van de kinderen die wonen in de gemeente Tholen is het mogelijk om binnen de gestelde norm naar een speelterrein te gaan. Dit blijkt uit onderstaande tabel.

Kern	Totaal aantal kinderen binnen de kern	Hoeveel kinderen kunnen binnen de gestelde norm naar een speeltuin?	Hoeveel kinderen kunnen binnen de gestelde norm niet naar een speeltuin?
Anna Jacobapolder	37	37	0
Oud-Vossemeer	662	498	164
Poortvliet	286	224	62
Scherpenisse	505	414	91
Sint Philipsland	570	385	185
Sint-Annaland	857	693	164
Sint-Maartensdijk	714	610	104
Stavenisse	415	310	105
Tholen	1867	1619	248
Totaal:	5913	4790	1123

7.2. Richtlijn 2

De richtlijn t.a.v. het aantal kinderen per speelvoorziening.

Als er te weinig kinderen per speelplek zijn, kan dat ertoe leiden, dat de trefkans op vrienden klein wordt. Teveel kinderen leidt snel tot conflicten, verdringen van jongere kinderen door ouderen en tot slijtage van speeltoestellen, ondergrond en begroeiing.

In onderstaande tabel is de landelijke richtlijn en de norm die de gemeente Tholen hanteert aangegeven.

Leeftijdscategorie	Nuso richtlijn/landelijke richtlijn	Aantal kinderen per speelvoorziening Tholen
0 tot en met 5 jaar	15-35	35
6 tot en met 11 jaar	40-70	70
12 jaar en ouder	60-100	100
0 tot en met 11 jaar		105

Gegevens 2010

De berekening is toegepast aan de hand van het hoogst aantal kinderen(35,70,100).

Voor het bepalen van de richtlijn voor een gecombineerd speelterrein is de landelijke richtlijn van 0 tot en met 5 jaar (35 kinderen) en 6 tot en met 11 jaar (70 kinderen) bij elkaar opgeteld. De oppervlakte van een gecombineerd speelterrein is vaak groter.

7.2.1. Conclusie

Volgens de landelijke richtlijn t.a.v. het aantal kinderen per speelvoorziening is er met name een tekort aan speelvoorzieningen voor 12 jaar en ouder. Het aanbod van speelvoorzieningen voor deze leeftijdscategorie in de kernen Oud-Vossemeer, Sint-Annaland, Sint-Maartensdijk, Stavenisse en Tholen is volgens de landelijke richtlijn te laag.

Voetbalkooi Sint Philipsland

7.3. Richtlijn 3

Norm bepaling speelruimte

De NUSO heeft in samenwerking met Jantje Beton (het nationaal jeugdfonds) een richtlijn gepresenteerd voor speelruimte. Deze norm is 300 vierkante meter per hectare verkoopbare grond. Deze norm wordt ook wel de 3% norm genoemd. De verkoopbare grond is het uitgegeven gebied. Dit betreft alle oppervlakte binnen de grenzen van het uit te geven gebied, die een bouwbestemming heeft. Woningen met voor- en achtertuinen, winkels, kantoren enzovoorts hebben een bouwbestemming.

Bij ieder nieuw plan passen we de 3% norm toe. Hierdoor neemt het aantal speelterreinen toe. Voor het aanleggen van het speelterrein wordt vanuit de exploitatie geld beschikbaar gesteld. Het onderhoudsbudget blijft nagenoeg hetzelfde.

In het volgende hoofdstuk maken we duidelijk dat het toepassen van de 3% norm met de huidige financiële middelen niet mogelijk is.

HOOFDSTUK 8

8. FINANCIEN

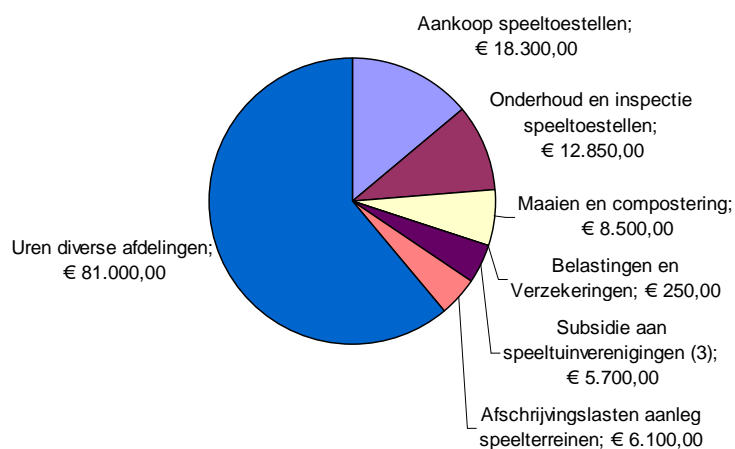
Het aantal openbare speelterreinen in de gemeente Tholen neemt toe. In het huidige beleid betekent meer speelterreinen meer speeltoestellen. Op 20 december 2012 beschikt de gemeente Tholen over 64 openbare speelterreinen. Ook de speeltoestellen bij zwembad De Spetter in Tholen en zwembad Haestinge in Sint-Maartensdijk betalen wij van het budget speelterreinen.

Jaartal	Aantal speelterreinen	Aantal speeltoestellen
2002	45	niet bekend
2008	53	255
2012	66	299

Een locatie kan uit meerdere speelterreinen bestaan (bijvoorbeeld een speelterrein voor de leeftijdscategorie 0 t/m 5 jaar en 6 t/m 11 jaar). De lijst met speelterreinen, speeltoestellen en de kostenraming is als bijlage 5 bijgevoegd.

8.1. Begroting

Het produkt speelterreinen kost jaarlijks circa € 135.000,00. Hiervan is € 18.300,00 bestemd voor de aankoop van speeltoestellen en € 10.350,00 voor het onderhoud van speeltoestellen. Overige kosten zijn maaiwerk, inspecties, subsidies voor de speeltuinverenigingen en kosten van het gemeentelijk apparaat.

Een speelvoorziening bestaat uit meer dan alleen speeltoestellen. Er is sprake van straatmeubilair zoals banken en prullenbakken. Ook plaatsen wij bij sommige speelvoorzieningen hekwerken en ballenvangers. En onder speeltoestellen hoort een valdempende ondergrond. Ook deze kosten betalen wij uit de posten aankoop speeltoestellen en onderhoud speeltoestellen van het budget speelterreinen.

Bij nieuwe plannen reserveren wij geld voor het aanleggen van een speelvoorziening. De kosten na het aanleggen van de speelvoorziening betalen wij vanuit het budget speelterreinen.

Het aantal (spel) toestellen neemt alsmaar toe terwijl het budget nagenoeg hetzelfde blijft.

8.2. Afschrijvingstermijn

In de speeltoestellenbranche gaat men over het algemeen uit van een afschrijvingstermijn van 10 jaar voor speeltoestellen met bewegende onderdelen en een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor speeltoestellen zonder bewegende onderdelen. Voor doelen en hekwerken van voetbalkooien gaan we uit van een afschrijvingstermijn/technische levensduur van 25 jaar.

De gemeente Tholen heeft actieve wijkteams. Zij repareren veel toestellen zelf waardoor de afschrijvingstermijn c.q. levensduur wordt verlengd. Maar ook dit is niet oneindig mogelijk.

Om u een indruk te geven wat dit betekent voor de gemeente Tholen treft u in onderstaande tabel de afschrijvingen aan voor de periode 2013 tot en met 2017. De kostenraming vervanging afgeschreven toestellen periode 2013 tot en met 2017 is als bijlage 6 bijgevoegd.

Jaartal	Aantal afschrijvingen	Kosten excl. btw
2013	106 toestellen	221.100,00
2014	15 toestellen	46.700,00
2015	13 toestellen	29.400,00
2016	6 toestellen	14.900,00
2017	10 toestellen	26.300,00

HOOFDSTUK 9

9. TOT SLOT

Er zijn genoeg redenen om het buitenspelen te stimuleren. De tabel op pagina 3 spreekt voor zich. Niet alleen het beschikbare budget voor speelterreinen maar ook de ontgroening, de veranderde belangstelling van kinderen, het toenemend aantal kinderen met overgewicht, de kanteling en het onderdeel sport in hoofdstuk VII, pagina 25 van het regeerakkoord 'Bruggen slaan' vragen om een andere creatieve aanpak.

Landelijke richtlijnen geven een houvast maar tijden veranderen. Hier moeten we op inspelen. Voor de jaren 2013 tot en met 2017 introduceren wij een nieuwe aanpak. De aanpak die u heeft gelezen in hoofdstuk 2.

Het recht om te
spelen